

UCHWAŁA Nr III/193/2024
III Składu Orzekającego
Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi
z dnia 25 września 2024 roku

w sprawie opinii o możliwości spłaty kredytu długoterminowego przewidzianego do zaciągnięcia przez Gminę Czerniewice do wysokości 2.800.000,00 zł (słownie złotych: dwa miliony osiemset tysięcy złotych 00/100) na sfinansowanie planowanego deficytu Gminy Czerniewice w 2024 r.

Działając na podstawie art. 13 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tj. Dz.U. z 2023 r. poz. 1325) oraz art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tj. Dz.U. z 2023 r. poz. 1270 ze zm.), Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi:

1. **Radosław Hrychorczuk – przewodniczący**
2. Bogusław Wenus – członek
3. Aneta Jakubczak – członek

- w związku z wnioskiem Wójta Gminy Czerniewice z dnia 4 września 2024 r. o wydanie opinii w sprawie możliwości spłaty kredytu długoterminowego w kwocie 2.800.000,00 zł przeznaczonego na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu Gminy Czerniewice w 2024 roku w wysokości 2.800.000,00 zł

uchwała, co następuje:

- wyraża **pozytywną opinię**, co do możliwości spłaty kredytu długoterminowego w kwocie 2.800.000,00 zł przeznaczonego na sfinansowanie planowanego deficytu Gminy w 2024 r.

Uzasadnienie

Opinia wyrażona w sentencji niniejszej uchwały została dokonana w oparciu o przepisy powszechnie obowiązującego prawa oraz poprzedzona została analizą dokumentów będących w posiadaniu Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi na dzień wydania niniejszej opinii, w szczególności: danych wynikających z następujących uchwał Rady Gminy Czerniewice:

- uchwała Nr LXXIV/398/2023 z dnia 28 grudnia 2023 roku w sprawie uchwalenia budżetu na 2024 rok ze zm.
- uchwała Nr LXXIV/397/2023 z dnia 28 grudnia 2023 roku w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2024- 2042 ze zm.,
- uchwała Nr VI/29/24 z dnia 28 sierpnia 2024 roku w sprawie zaciągnięcia kredytu długoterminowego.

Analizując zdolność Gminy Czerniewice do wywiązania się z zobowiązania wynikającego z planowanego do zaciągnięcia kredytu długoterminowego Skład Orzekający ustalił i zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 89 ust. 1 pkt 1 - 4 ustawy o finansach publicznych, jednostki samorządu terytorialnego mogą zaciągać kredyty i pożyczki oraz emitować papiery wartościowe na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego, finansowanie planowanego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego; spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oraz zaciągniętych pożyczek i kredytów, wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.

W myśl art. 91 ust. 1 tej ustawy suma zaciągniętych kredytów i pożyczek, innych zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2 ustawy oraz zobowiązań z wyemitowanych papierów wartościowych nie może przekroczyć kwot określonych w uchwale budżetowej jednostki samorządu terytorialnego. Z powyższych przepisów wynika, że zaciąganie zobowiązań przez jednostki samorządu terytorialnego, w tym przychodów zwrotnych z tytułu emisji obligacji, kredytów i pożyczek, nierozzerwalnie związane jest z budżetem jednostki oraz z wieloletnią prognozą finansową. W budżecie jednostki określa się bowiem: deficyt budżetu i źródła jego finansowania, łączną kwotę przychodów, rozchodów, limit zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek oraz emitowanych obligacji (art. 212 ust. 1 pkt 3, pkt 4, pkt 5, pkt 6 ustawy o finansach publicznych). W wieloletniej prognozie finansowej określa się natomiast m.in. przychody i rozchody budżetu jednostki samorządu terytorialnego z uwzględnieniem długu zaciągniętego oraz planowanego do zaciągnięcia (art. 226 ust. 1 pkt 5 tej ustawy). Tak więc możliwość podjęcia uchwały w sprawie zaciągnięcia kredytu czy pożyczki zasadniczo zdeterminowana jest wymogiem uprzedniego sytuowania w uchwałach dotyczących budżetu i wpf jednostki samorządu terytorialnego planowanych przychodów i rozchodów budżetu.

W dniu 28.08.2024 r. Rada Gminy Czerniewice podjęła uchwałę Nr VI/29/24 w sprawie zaciągnięcia kredytu długoterminowego. Z treści tej uchwały wynika, że kredyt zostanie zaciągnięty na finansowanie planowanego deficytu budżetu Gminy w 2024 r. Kredyt zostanie spłacony w latach 2025 – 2034 z dochodów uzyskanych z podatku od nieruchomości, wolnych środków, nadwyżki z lat ubiegłych a w przypadku ich braku z innych przychodów. Nadto z postanowień tej uchwały wynika, że Rada Gminy Czerniewice upoważniła Wójta Gminy do podjęcia czynności formalno - prawnych mających na celu wykonanie postanowień Rady Gminy Czerniewice o zaciągnięciu kredytu przez Gminę.

Według stanu na dzień w 28.08.2024 r. planowane dochody budżetu Gminy kształtują się na poziomie **33 860 510,59 zł**, wydatki w wysokości **38 195 674,72 zł**, deficyt budżetu wynosi - **4 335 164,13 zł**, przychody budżetu zaplanowano w kwocie **5 926 705,87 zł**, rozchody zaś w wysokości **1 591 541,74 zł**. Kwota zaciąganego przez Gminę kredytu w wysokości 2.800.000,00 zł mieści się w ustalonym zgodnie z art. 212 ust. 1 pkt 6 ustawy o finansach publicznych oraz określonym w § 5 pkt 2 uchwały Rady Gminy Czerniewice Nr VI/31/2024 z dnia 28 sierpnia 2024 roku w sprawie zmian budżetu Gminy Czerniewice na rok 2024

limicie zobowiązań na finansowanie planowanego deficytu budżetu do wysokości 3 897 700,00 zł.

W Wieloletniej Prognozie Finansowej zostały uwzględnione spłaty rat i koszty obsługi dotychczas zaciągniętych zobowiązań także kredytu, którego dotyczy niniejsza uchwała. Znajduje to odzwierciedlenie w planowanych rozchodach, w których ujęto przypadające do spłaty zobowiązania oraz w planowanych wydatkach, które obejmują odsetki od tych zobowiązań. Planowane wydatki na obsługę długu publicznego w 2024 r. wynoszą 970 000,00 zł. Natomiast łączna kwota długu na dzień 31.12.2024 r. wyniesie 11 320 641,25, co stanowi 33,43% planowanych na ten rok dochodów budżetu. Całkowita spłata zadłużenia nastąpi w 2042 r. Skład nadmienia, że rozchody związane ze spłatą zadłużenia oraz wydatki na obsługę długu w kolejnych latach będą istotnym obciążeniem dla kolejnych budżetów jednostki. Skład wskazuje, że kwota rozchodów z tytułu spłaty długu oraz wydatków związanych z jego obsługą limitowana jest relacją spłaty zobowiązań, określoną przez ustawodawcę w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. W prognozie długu, stanowiącej część WPF, jednostka samorządu terytorialnego musi potwierdzić zachowanie przedmiotowej relacji przez cały okres, na jaki przyjęta jest prognoza, jednocześnie dane zawarte w WPF w tym zakresie pokazują potencjalną zdolność jednostki samorządu terytorialnego do zaciągania nowych zobowiązań, które będą musiały być uwzględnione w relacji spłat zobowiązań. Możliwość zadłużania się danej jednostki samorządu terytorialnego zdeterminowana jest zatem poziomem indywidualnego wskaźnika o którym mowa w przytoczonym art. 243 ustawy o finansach publicznych. W latach 2020-2025 indywidualny wskaźnik zadłużenia wynikający z art. 243 ustawy o finansach publicznych będzie ustalany na podstawie art. 9 ust. 1, 3 i 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r., poz. 2500 ze.zm). Natomiast w roku 2026 i latach następnych do ustalenia relacji indywidualnego wskaźnika będą miały zastosowanie przepisy ust. 2 art. 9 cyt. ustawy zmienianej.

Na podstawie przedłożonych materiałów Skład Orzekający ustalił, że w okresie w którym jednostka planuje spłacić przedmiotowy kredyt wskaźniki planowanych łącznych kwot spłat wcześniej zaciągniętych zobowiązań długoterminowych wraz z kosztami obsługi (odsetki) kształtują się poniżej wskaźników maksymalnych wyznaczonych regułą wynikającą z art. 243 ustawy o finansach publicznych, co znajduje potwierdzenie w wieloletniej prognozie finansowej Gminy z której wynika, iż w całym okresie objętym prognozą zostanie zachowana relacja, o której mowa w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, tzn. wskaźniki planowanych w poszczególnych latach spłat zobowiązań wynikające z relacji po lewej stronie nierówności we wzorze z art. 243 ustawy o finansach publicznych nie przekroczą dopuszczalnych limitów spłat zobowiązań określonych po prawej stronie nierówności we wzorze. Z danych wykazanych w wieloletniej prognozie finansowej Gminy wynika również, że w latach 2024-2042 zachowana zostanie zasada określona w art. 242 ustawy o finansach publicznych, gdyż w każdym roku objętym prognozą wydatki bieżące nie przewyższają dochodów bieżących.

Skład Orzekający podkreśla, że wskazane w wieloletniej prognozie finansowej wskaźniki, ustalone zostały przy założeniu pełnej realizacji dochodów (w tym dochodów bieżących oraz sprzedaży majątku), jak również utrzymania poziomu wydatków oraz osiągnięcia zakładanych nadwyżek operacyjnych. W sytuacji wystąpienia nowych okoliczności, dotąd nieznanymi, w których kondycja finansowa Gminy mogłaby ulec zmianie,

niezbędne będzie dokonanie korekty prognozowanych wielkości, gdyby przyjęte założenia nie były osiągnięte.

Skład Orzekający wskazuje na konieczność optymalnego, a zarazem ostrożnego zarządzania finansami jednostki ze względu na zachodzące zmiany uwarunkowań społecznoekonomicznych zwiększających ryzyko prowadzenia gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego. Organy Gminy powinny mieć na uwadze, że w okresie prognozy może pojawić się potrzeba korekty dokonania zmiany założonych danych wynikająca z obiektywnych przyczyn, takich jak niekorzystne zjawiska makroekonomiczne, np. poziom inflacji, wysokie koszty obsługi zadłużenia, presja na zwiększenie wydatków o charakterze bieżącym z powodu wzrostu kosztów wykonania zadań.

Mając powyższe na względzie Skład Orzekający postanowił wydać opinię, jak w sentencji niniejszej uchwały.

Od niniejszej uchwały przysługuje zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodniczący
III Składu Orzekającego RIO w Łodzi
Radosław Hrychorczuk